

www.mevzuattakip.com.tr

30 Hizmet Yılını Dolduran Memurların Re'sen Emekliliği

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

MEMURLAR AÇISINDAN RE'SEN EMEKLİLİK

(30 Hizmet Yılını Dolduran Memurların Re'sen Emekliliği)

Halil MEMİŐ

I- GİRİŐ

Son zamanlarda en çok aldığımız sorulardan biri, 30 hizmet yılını dolduran memurların kendi talepleri olmadan, idare tarafından re'sen emekliye sevk edilip edilemeyecekleri yönündedir.

Bu sorunun en çok belediye başkanlarımızdan geldiğini ve bunun nedenlerinin fazla olmasına karşın, en önemlisinin belediyelerin içerisinde bulunduğu mali sorunlar ve özellikle de personel giderlerinin bütçe içerisinde azımsanmayacak bir yere sahip olması olduğunu ifade etmek zorundayız.

Memurların emeklilik şartlarını, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih öncesi ve sonrası olarak ayırmak durumundayız.

4447 sayılı Kanun ile 08.09.1999 tarihinden itibaren emeklilik yaşında yapılan değişikliklerle, emeklilik yaşı ile emekli aylığına hak kazanılması süreci uzatılarak, sosyal güvenlik kurumlarının sürdürülebilir bir mali yapıya ulaşması amaçlanmıştır.

Öte yandan, gerek 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, gerekse 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu istekle emeklilik için 25

fiili hizmet yılının ve kadın memur için 58, erkek memur için ise 60 yaşın doldurulması şartlarının[1] varlığı aranmakta iken, malullük (adi veya vazife malullüğü), sakatlık, çalışma gücü kayıp oranı ya da bazı görevler itibariyle emeklilik yaşının daha aşağılara çekilmesi şeklinde uygulanan ve bulunan görev, unvan ya da rütbe için belirlenmiş yaşın doldurulmuş olması hallerinin varlığı gibi şartlar belirlenmiştir.

Bu yazımızda, re'sen emeklilikle ilgili olarak özellikle 30 hizmet yılını dolduran memurlar açısından re'sen emeklilik uygulanıp uygulanamayacağı, uygulanma imkanı varsa hangi şartlarda uygulanabileceği üzerinde durulacaktır.

II. RESEN EMEKLİLİK İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

Memurların resen emeklilikleri, istekleri üzerine değil de zorunlu olarak idarenin tasarrufu ile mecburi emekliliği gerektiren hallerden birinin oluşması halinde kurumlarınca memurların isteklerine bakılmaksızın emekliye sevk edilmelerini ifade etmektedir.

Yukarıda da ifade edildiği üzere, memurların emeklilik hükümleri iki ayrı Kanunda düzenlenmiştir. Bu Kanunlar 5434 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunlar olup, farklı düzenlemeler ihtiva etmektedirler.

5510 sayılı Kanunun geçici 4 ncü maddesi[2] gereğince; 2008 yılı Ekim ayı başından önce Emekli Sandığı iştirakçiliği bulunanlar hakkında uygulanacak 5434 sayılı Kanun'da memurların resen emeklilikleri,

1. Görülen lüzum üzerine resen emeklilik (5434 SK Madde 39/b),
2. Sicilen resen emeklilik (5434 SK Madde 39/e, f),
3. Yaş haddi nedeniyle resen emeklilik (5434 SK 39/c) olmak üzere üçe ayrılmıştır.

İlk defa 5510 sayılı Kanun'un 4/1-c maddesine göre sigortalı olan kamu çalışanlarının resen emekliliklerine ise 5510 sayılı Kanun'un "Bazı kamu görevlilerine yaşlılık aylığı bağlanacak haller" başlıklı 44'üncü maddesinde yer verilmiştir. Bu düzenleme gereğince 4/1-c sigortalısı kamu çalışanlarının resen emeklilikleri;

1. Yaş Haddinden Resen Emeklilik,
2. Sicilen Resen Emeklilik,
3. Kadrosuzluk Nedeniyle Resen Emeklilik olmak üzere üçe ayrılmıştır.

III. YAŞ HADDİNDEN RE'SEN EMEKLİLİK

1. 5434 sayılı Kanuna Göre:

Memurların 15 hizmet yılını ve 61 yaş şartını tamamlamaları halinde istekle yaş haddinden emekliye ayrılmaları mümkün iken; görev, unvan veya sınıflarına göre çalışabilecekleri azami yaş hadleri de bulunmaktadır. Söz konusu azami yaş hadlerini dolduran memurlara, yaş haddinin doldurulması nedeniyle resen emeklilik hükümleri uygulanarak aylık bağlanmaktadır. Yeterli hizmet süreleri bulunmayanlara ise (en az 15 yıl hizmeti olmayanlara) toptan ödeme hükümleri uygulanmak suretiyle aylık bağlanmadan toptan ödeme yapılmaktadır.

Memurların emekliliğe sevklerinde genel yaş haddi, 65 olarak belirlenmiştir. Yani 5434 sayılı Kanun ve ilgili personel kanunlarında emeklilik yaş hadleri ayrıca belirlenen unvan veya görevlerde bulunanlar hariç, memurların azami çalışabilecekleri yaş haddi 65 yaşlarını doldurdukları tarihtir.

Gerek 65 yaş, gerekse kadro görev unvanları veya rütbelere göre belirlenmiş özel yaş hadlerinin doldurulması nedeniyle haklarında emeklilik hükümleri uygulanan memurlara emekli aylığı bağlanması için gerekli en az hizmet süresi, 1999 yılına kadar 10 yıl olarak uygulanmaktaydı. Ancak 08.09.1999 tarihinde 4447 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle 10 yıl olarak uygulanan en az hizmet süresi 15 yıla çıkarılmıştır.

Bu tarihte görevde bulunan memurlar için yaş haddi nedeniyle resen emekliye sevk edilecekler hakkında 5434 sayılı Kanun'un Geçici 206 ncı maddesi ile ayrı bir düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemeye göre 08.09.1999 tarihinde iştirakçi olarak fiilen çalışmaları ve bu tarihte 50 ve daha yukarı yaşta bulunmaları halinde kurumlarınca yaş haddi nedeniyle emekliye sevk edildiklerinde 10 yıl fiili hizmet süresini doldurmuş olmaları şartıyla emekli aylığına hak kazanabilmektedirler.

Genel yaş haddi olan 65 yaş dikkate alınarak sözü edilen Geçici 206 ncı maddenin 08.09.2014 tarihinden itibaren uygulama alanı kalmamıştır.

2. 5510 sayılı Kanuna Göre

5510 sayılı Kanun'da 4/1-c sigortalısı kamu çalışanlarının yaş haddi nedeniyle resen emekliye sevklerinde, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 40'inci maddesi gereğince yaş haddinden emekliye ayrılanlara 5400 gün (15 yıl) prim ödeme gün sayısı bulunması şartıyla yaşlılık aylığı bağlanmasına imkân sağlanmıştır.

IV. SİCİLEN RE'SEN EMEKLİLİK

1. 5434 sayılı Kanuna Göre

Emekli Sandığında;

a) Subay ve askeri memurlarla, gedikli subay ve gedikli erbaşların ahlak noktasından hüküm ile veya yetersizlik veya disiplin sebeplerinden dolayı sicilleri üzerine veyahut

askeri mahkemelerce verilecek kararlar üzerine (5434 SK 39/e),

b) Subay ve askeri memurlarla, gedikli subay ve gedikli erbaşlar dışındaki iştirakçilerin ise ahlak ve yetersizlik sebeplerinden dolayı yönetmeliğine göre (5434 SK 39/f),

kurumlarınca resen emekliye sevk edilenlere, kadın-erkek ayrımı yapılmaksızın 25 fiili hizmet yılı ve 61 yaşını doldurulmuş olması halinde emekli aylığı bağlanabilmektedir.

2. 5510 sayılı Kanuna Göre

5510 sayılı Kanun ile kamu çalışanlarından 4/1-c sigortalısı olanların sicilen resen emekliliğe sevkleri ile ilgili olarak Emekli Sandığı uygulamasına paralel bir düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme gereğince;

a) Subay, astsubay, askerî memurlarla uzman jandarma ve uzman erbaşlar ahlak noktasından hükümlerle veya yetersizlik ya da disiplin sebeplerinden dolayı sicilleri üzerine veyahut askerî mahkemelerce verilecek kararlar üzerine,

b) Bunlar dışındaki iştirakçilerin ise ahlak ve yetersizlik sebeplerinden dolayı yönetmeliğine göre,

Kurumlarınca resen emekliye sevk edilenler 9000 gün (25 yıl) prim ödeme gün sayısını tamamlamaları ve istekle emeklilik için gerekli yaş şartını da taşımaları halinde yaşlılık aylığına hak kazanabilmektedir.

V. KADROSUZLUK NEDENİYLE RE'SEN EMEKLİLİK

5510 sayılı Kanuna göre, özel kanunları gereğince kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenlere yaş şartı aranmaksızın, prim ödeme gün sayısının 9000 gün (25 yıl) olması halinde yaşlılık aylığı bağlanmaktadır. Özel kanunları gereğince kadrosuzluk nedeniyle emeklilik hükümleri kapsamına askeri personel (subaylar) girmektedir.

VI. 30 HİZMET YILINI TAMAMLAYANLARIN EMEKLİLİĞİ / GÖRÜLEN LÜZUM ÜZERİNE RE'SEN EMEKLİLİK

Öncelikle belirtmemiz gerekmektedir ki, 30 hizmet yılını tamamlayan memurların, kurumlarınca re'sen emekliye sevk edilmelerine yönelik hükümler, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda bulunmamakta, bu düzenleme 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun 39 uncu maddesinde bulunmaktadır.

5510 sayılı Kanunun "Yürürlükten kaldırılan hükümler" başlıklı 106 ncı maddesinin 8 inci fıkrası ile 5434 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

İlk bakışta, bu hüküm dolayısıyla yürürlükten kalkan bir maddede düzenlenen bir hususun, artık cari olmayacağı akla gelebilecektir.

Ancak, anılan 5510 sayılı Kanunun "5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri" başlıklı geçici 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına göre; "Bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır...."

Bu madde delaletiyle, 5510 sayılı Kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce Devlet memuru olarak 5434 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan Emekli Sandığı iştirakçilerine bahsi geçen 39 uncu madde hükümleri uygulanabilecektir.

İncelemeye tabi tuttuğumuz konu ile ilgili hükümlerin bulunduğu 39 uncu maddedeki düzenlemeler şu şekildedir:

"MADDE 39 - Emekli aylığı aşağıdaki hallerde bağlanır:

a) Cumhurbaşkanlığında bulunanların bu yerlerden ayrılışlarında istekleri üzerine;

b) (Değişik: 3774 - 20.2.1992) (Değişik 1. Paragraf: 4447 - 25.8.1999) 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

Seçilmiş belediye reisleri ve vilâyetlerin daimî komisyon âzaları hariç olmak üzere, (Değişik: 7242 - 1.3.1959) **(30) hizmet yılını tamamlamış olanlar kurumlarınca lüzum görüldüğünde yaş kaydı aranmaksızın re'sen,**

Ceza bakımından takibat veya muhakemeleri yapılmakta olanlardan bu durumda bulunanların istekleri takibat veya muhakemeleri sonuna bırakılır.

Subay ve askeri memurlarla gedikli subay ve gedikli erbaşların harbe hazırlık devresinde istekleriyle emekliye ayrılma muameleleri, durumun aydınlanmasına ve tehlikenin geçmesine kadar geri bırakılabilir. Bu devrinin başladığı ve bittiği tarihler İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilir.

.....

.....

c) (Değişik: 4447 - 25.8.1999) İştirakçilerden 40 ıncı madde gereğince haklarında yaş haddi hükümleri uygulanacak olanlar kurumlarınca re'sen veya (61) yaşını doldurduklarında istekleri üzerine,

ç) (Değişik: 4447 - 25.8.1999) 87 nci maddenin (a, b, c, d, e, g, h, i, j ve m) fıkralarında gösterilenlerden 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

d) (Değişik: 4447 - 25.8.1999) 88 inci madde gereğince emekli kesenekleri geri verilmemiş olanların (61) yaşını doldurmalarında istekleri üzerine ve (b) fıkrasındaki durumda iseler re'sen,

e) Subay ve askeri memurlarla, gedikli subay ve gedikli erbaşların ahlâk noktasından hüküm ile veya yetersizlik veya disiplin sebeplerinden dolayı sicilleri üzerine veyahut askerî mahkemelerce verilecek kararlar üzerine kurumlarınca resen;

f) (e) fıkrasında yazılı olanlar dışındakiler ahlâk ve yetersizlik sebeplerinden dolayı tüzüğüne göre sicilleri üzerine kurumlarınca resen;

g) (Değişik: 6122 - 9.7.1953) Belediye reisleri ile vilâyetlerin daimî komisyonu azalarının bu yerlerde iken (b) fıkrasında yazılı duruma girmelerinde istekleri üzerine;

h)

i)

j) (Ek: 2559 - 13.11.1981) Sakatlıkları sebebiyle ilgili mevzuat uyarınca göreve alınanlardan en az 15 yıl fiili hizmeti bulunanların istekleri üzerine;

k)

(Değişik paragraf: 4447 - 25.8.1999) Emekli aylığı bağlanabilmesi için yukarıdaki (c ve d) fıkralarında yazılı hallerde ilgililerin fiili hizmet müddetlerinin 15 yılı, (e ve f) fıkralarında yazılı hallerde de 25 yılı doldurmuş olmaları şarttır. **(b) fıkrasının ikinci paragrafı** ile (27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu gereğince kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenler hariç) (d, e ve f) fıkraları **kapsamına girenlere 61 yaşını doldurmadan emekli aylığı bağlanmaz.**

.....”

Bu düzenlemeye göre; 2008 yılı Ekim ayından önce Emekli Sandığı iştirakçiliği bulunan ve 5510 sayılı Kanun'un 4/1-c sigortalısı sayılan memurlardan; 30 hizmet yılını tamamlamış olanlar kurumlarınca lüzum görüldüğünde yaş kaydı aranmaksızın resen emekliye sevk edilebileceklerdir.

Memurlar, genel olarak 65 yaşını dolduracakları tarihe kadar görev yapabilmektedirler. İstisna olarak bazı durumlarda, 65 yaşına gelmeden de emekli olabilmekte veya edilebilmektedirler.

Yazımızın girişinde de belirttiğimiz üzere, kamu kurumları lüzum görmeleri durumunda 30 hizmet yılını doldurmuş memurları, memurun talebi olmadan da emekli edebilirler mi diye sorgulanmaktadır.

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yaşanan bu tereddüt, yukarıda da belirttiğimiz üzere 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin göndermesiyle ortadan kalkmış olmakta, bu hususun düzenlendiği 5434 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur olanlar açısından, şimdide uygulanabileceği hükme bağlanmaktadır.

VII. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Söz konusu düzenlemenin yer aldığı ve yukarıda verilen 5434 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinin (b) fıkrasında de belirtildiği üzere; **(30) hizmet yılını tamamlamış olan memurlar, kurumlarınca lüzum görüldüğünde yaş kaydı aranmaksızın re'sen emekliye sevk edilebilirler.**

Bu şekilde emekliye sevk edilenlere 61 yaşını doldurmadan emekli aylığı bağlanmaz.

Burada önemli olan husus, maddede yer alan **"kurumlarınca lüzum görüldüğünde"** ibaresinin neyi kapsadığı, hangi durumların bunu karşılayacağı hususudur. Bu ifade, muğlak, tereddütlere yol açabilecek bir ifadedir.

Bu ifadeyi alışılmış ve yaygın olarak dillendirilen "görülen lüzum üzerine" mantığıyla almak ve değerlendirmek mümkün değildir. Bu ifadenin altının doldurulması, "görülen lüzumun" kamunun menfaatine, kamu hizmetinin verimliliğine ve kurumun işleyişine ilişkin olması zorunludur. Kısaca, bu yetki kamu idarelerine mutlak ve sınırsız olarak verilmiş bir yetki değildir.

5434 sayılı Kanunda, belli hizmet yılını dolduran ve belli yaşa gelen memurlar bakımından isteğe bağlı emeklilik uygulaması memurluk statüsünün bir güvencesi olarak getirilmiş bulunmakta, re'sen emekliye sevk uygulamasına gidilmesi ise istisnai nitelikte, memura ve hizmete yönelik birtakım şartlarla mümkün olabilmektedir. Kanunun yukarıda verilen hükümleri ile 30 hizmet yılını tamamlamış olanların re'sen emekliye sevkleri konusunda idarelere bir takdir hakkı tanınmış olsa da bu yetkinin sınırsız ve mutlak olmadığı, kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun kullanılması gerektiği, aynı zamanda idare hukukunun temel ilkelerindedir.

Bu nedenle, 30 hizmet yılını dolduranların re'sen emekliye sevk edilmelerinde, bu yetki kullanılırken ve özellikle tesis edilecek idari işlemlerin idari yargıdan dönmemesi için asgari düzeyde şu hususlara uyulması zorunludur. Emekliye sevk edilenin;

- Hizmetleri aksattığı,

- Görevini yapamayacak şekilde bedenen ve fikri olarak zafiyet yaşadığının, yani performans düşüklüğü gösterdiği,
- Kurum içerisinde disiplinsiz davrandığının, iş barışını ve kurumsal huzuru bozduğu gibi nedenlerin yanında;
- İdarenin yeni bir çalışma sistemine girmesi,
- İdari yapılanma değişikliğine ve reorganizasyon çalışmaları yapılması,
- Yeni branşlara veya görevlilere ihtiyaç kalmadığının anlaşılması,
- Kurumun yürüttüğü çalışmaların niteliğinin değişmesi,
- Kurumsal görevlerin ortadan kalkması veya farklılaşması,
- Stratejik hedefleri ve sektörel yönelimlerinin değişmesi gibi hususlar da gerekçe olabilecektir.

Bunun yanında, kurumun bütçe dengelerinin değişmesi de etken olabilecektir.

Bu şekilde re'sen emeklilik uygulanmasında dikkat edilmesi gereken hususlardan bir tanesi de, bu işlemin uygulanacağı memurun yaşıdır. Her ne kadar, **30 yıllık hizmet süresinin tamamlanmış olması hukuken yeterli ise de; bu şekilde emekliye sevk edilenlere 61 yaşını doldurmadan emekli aylığı bağlanamayacağından, yeni mağduriyetler yaratılmaması dikkat edilmesi gereken önemli bir husus olmalı, 61 yaşına gelmemiş memurlara bu işlemin uygulanmasında çok daha dikkatli ve titiz davranılmalıdır.**

Bu şekilde uygulama yapacak olan idarelerin bilmesi gerekir ki; 2008 yılı Ekim ayından sonra ilk defa Devlet memurluğu görevine başlayanlar hakkında uygulanacak olan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda, 30 yılını doldurmuş olanların kurumları tarafından lüzum görüldüğünde resen emeklilik yapabileceği yönünde bir düzenleme bulunmaması bize göstermektedir ki; 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununda bulunan bu hükmün uygulama alanı bulunmamaktadır.

Bu nedenle, muhtemeldir ki, bu tür işlemlere karşı açılacak davalarda idari yargı mercileri; bu şekilde re'sen emeklilik uygulamasının yeni düzenlemelerde bulunmamasını ve bu hükmün sadece 2008 öncesi memurlar için hukukumuzda geçerli bir durum olmasını dikkate alarak, bu şekilde emekliye sevk edilenler lehinde kararlar verebileceklerdir.

Sonuç olarak ifade etmeliyiz ki, 30 hizmet yılını doldurması nedeniyle idarenin lüzum görmesi şeklinde ifade edebileceğimiz re'sen emeklilik uygulaması, memurun fikren ve

bedenen çalışamayacak durumda olması, kurum ve kamu zararına işlemler tesis etmesinin süreklilik kazanması veya buna neden olması ve yukarıda belirttiğimiz durumların gerçekleşmesi halinde ve sınırlı bir şekilde başvurulabilecek bir uygulama olmalıdır. Bu yetkinin hiçbir gerekçe olmadan, sadece görülen lüzum üzerine denilerek kullanılmasının mümkün olamayacağını düşünmekteyiz.

Belediyelerimizin Yanındayız

#belediyelerimizleyanyana

[\[1\]](#) 4447 sayılı Kanun ile eklenen ve Anayasa Mahkemesinin iptal kararı sonrasında 4759 sayılı Kanun ile değişikliğe uğrayan 5434 sayılı Kanunun Geçici 205. maddesi ile 08.09.1999 tarihinden önce göreve başlayan memurlar için emeklilik yaşının kademeli bir şekilde 58 ve 60 yaşlarına çekilmesi sağlanmışken, 5510 sayılı Kanunun 28. maddesi ile de 01.01.2036 tarihinden itibaren yaşın 01.01.2048 tarihine kadarki süreçte 65'e yükseltilmesini öngörmektedir.

[\[2\]](#) 5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 4- (Değişik: 17/4/2008-5754/68 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanuna göre; aylık, tazminat, harp malûllüğü zammı, diğer ödemeler ve yardımlar ile 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre ek ödeme verilmekte olanlara, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanunda kendileri için belirtilmiş olan şartları haiz oldukları müddetçe bunların ödenmesine devam olunur. Ancak, 5 ilâ 10 yıl arasında fiili hizmet süresi olan iştirakçilerden dolayı dul ve yetim aylığı almakta olanların, aylık ve diğer ödemeleri, bu Kanunun 32 nci, 34 üncü ve 37 nci maddelerindeki şartları haiz oldukları müddetçe devam edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçiliği sona erenlerden tahsis talebinde bulunacaklar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsis talebinde bulunanlardan işlemleri devam edenler hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi olup bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak çalışmaya başlayanlardan vazife malûllüğü kapsamına girenler hakkında, bu Kanunun 47 nci maddesinin birinci fıkrasına göre işlem yapılır. (Ek cümle: 4/7/2012-6353/85 md.) 5434 sayılı Kanunun mülga hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlananlardan

malullüklerinin sürekli olduğuna Kurum Sağlık Kurulunca karar verilen iştirakçiler yine aynı Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen yaş hadleri ile özel kanunlarındaki yaş hadlerini doldurduğu tarihe kadar yeniden muayene edilmelerini Kurumdan isteyebilir.

Bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır. (Ek cümle: 11/10/2011-KHK-666/5 md.) Bu fıkra kapsamına girenlerden 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesi kapsamında bulunanların emekli kesenekleri ile kurum karşılıklarının hesabında, işgal ettikleri kadrolar için ilgili mevzuatında belirlenen unsurlar esas alınır.

Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır. (Ek cümle: 16/6/2010-5997/10 md.) Ancak, Polis Akademisinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin yetim aylıkları bu öğrenimleri süresince kesilmeksizin ödenmeye devam edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmaya başlamış olup, çalışmaya başlamadan önce ilgili mevzuatına göre alınmış ve en az % 40 oranında engelli olduklarını gösterir sağlık kurulu raporu bulunanlar ile en az % 40 oranında doğuştan engelli olduklarını belgeleyenlerden aylık talep tarihinde bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlara; en az 5400 gün uzun vadeli sigorta kolları primi bildirilmiş ya da emekli keseneği ödenmiş olması kaydıyla, istekleri halinde bu madde hükümleri esas alınarak yaşlılık aylığı bağlanır. Ancak çalışmaya başladıktan sonra, Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, Kurum Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranının;

a) % 50 ilâ % 59 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 5760,

b) % 40 ilâ % 49 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 6480,

gün uzun vadeli sigorta kolları primi bildirilmiş olması kaydıyla, haklarında bu fıkra hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kamu idarelerinde hizmet akdi ile veya sözleşmeli olarak çalışanlardan; ilgili kanunları gereği 5434 sayılı Kanun ile ilgilendirilenler aynı statüde çalışmaya devam ettikleri sürece, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında bu madde hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanların kesenek ve karşılıkları, fiili hizmet zammı ve itibari hizmet süresi karşılıkları ile %100 artış farkları hakkında 5434 sayılı Kanunun bu Kanunun yürürlüğe girmeden önceki hükümleri uyarınca işlem yapılır. (Değişik ikinci cümle: 31/7/2008-5797/3 md.) Geçici 12 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca kamu idarelerinin sağlık hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin görevlerinin Kurum tarafından devralındığı tarihten itibaren, kamu idarelerince bu kapsamdaki sigortalılar için her ay emekli keseneklerine esas aylıklarının % 12'si oranında ayrıca genel sağlık sigortası primi ödenir. Bunlar için Kanunun 81 inci maddesinin (h) fıkrası uyarınca ödenecek ek karşılıkların hesabında, genel sağlık sigortası primi tutarları dikkate alınmaz.

5434 sayılı Kanuna göre ödenen aylıklar ile bu madde kapsamında bağlanacak aylıklar, memur maaş katsayılarındaki artışlara göre yükseltilir. Ayrıca 5434 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem, teşkilat, kadro ve sair kanunlar ile aynı rütbe, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonucunda aylık tutarlarında meydana gelecek yükselmeler, aynı rütbe, kadro unvanı ve dereceden bağlanmış bulunan emeklilik, malullük ve vazife malullük aylıkları ile dul ve yetim aylıkları hakkında da uygulanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrenciler ile Emniyet Hizmetleri Sınıfında 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmakta olanların, bahse konu okullarda geçen başarılı eğitim süreleri, istekleri halinde; borçlanma talep tarihinde ilgisine göre en az aylık alan polis veya komiseryardımcısının emekli keseneğine esas unsurları üzerinden, bu sürelere ait sigortalı ve işveren hissesi priminin tamamı borçlandırılmak suretiyle hizmetten sayılır. Bundan doğacak borç tutarının tamamı borcun tebliğ edildiği tarihten itibaren iki yıl içinde kendileri tarafından ödenir. Ayrıca, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce üniversitelerin çeşitli fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarında kendi hesabına öğrenim yaptıktan sonra muvazzaf astsubay nasbedilenlerin sözü edilen okullarda geçen başarılı öğrenim süreleri de istekleri halinde; borçlanma talep tarihinde en az aylık alan astsubay çavuşun emekli keseneğine ait unsurlar üzerinden, bu fıkradaki esaslar dâhilinde borçlandırılarak tahsil edilmek suretiyle hizmetten sayılır.

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olup, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesine göre makam tazminatı ve buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenenler hariç olmak üzere, sosyal güvenlik kanunlarına göre emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta olanlardan; 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olanlara, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren, bu kişilerden bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olmayanlara ise bu şartları haiz oldukları tarihten itibaren 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesinde belirtilen şartlar da dikkate alınarak, emsali belediye başkanının almakta olduğu makam tazminatı ve buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı tutarı, almakta oldukları emeklilik veya yaşlılık aylıklarına ilâve edilmek suretiyle ödenir. Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olup, bu Kanuna göre sigortalı iken yaşlılık aylığı bağlananlardan; 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olanlara bu Kanunun geçici 2 nci ve geçici 4 üncü maddeleri hükümleri de dikkate alınarak bu fıkrada belirtilen şartlar dahilinde söz konusu tazminatlar aylıklarına ilâve edilmek suretiyle ödenir. Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olanlardan ölenlerin bu Kanunun 32 nci maddesinde belirtilen şartlara sahip olmaları halinde, 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesinde belirtilen şartlar da dikkate alınarak, hak sahiplerine bu Kanunun 34 üncü, geçici 1 inci, geçici 2 nci ve geçici 4 üncü maddeleri hükümlerine göre söz konusu tazminatlar bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ölenler için bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra ölenler için ise ölüm tarihinden itibaren ölüm aylıklarına eklenmek suretiyle ödenir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olanlardan; malullük aylığı almakta olanlar ile malullük aylığına hak kazanacaklar 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesinde belirtilen aylık bağlamaya ilişkin şartlar dikkate alınmaksızın yukarıda belirtilen tazminat haklarından yararlandırılır. Bu fıkraya göre tazminat tutarları ödendikçe Hazineden tahsil edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ait 5434 sayılı Kanundan kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili hükümlerine göre Kurumca sonuçlandırılır. Ancak bunlardan bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Maliye Bakanlığının ilgili birimleri tarafından takip ve tahsil işlemleri başlatılmış olanların işlemleri bunlar tarafından sonuçlandırılır.

Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıların borçlandığı, ihya ettiği hizmetleri ile birlikte bu Kanuna göre aylığa hak kazanmaları ve müracaat etmeleri halinde, paranın ödendiği tarihi takip eden ay başından itibaren kendilerine aylık bağlanır. Ancak emeklilik ikramiyesi ödenmiş süreler emeklilik ikramiyesinde nazara alınmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ölen, ancak bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre ölüm aylığının bağlanabilmesi için yeterli prim ödeme gün sayısı olmayan sigortalının hak sahiplerinin, prim ödeme gün sayısı bakımından bu Kanun hükümlerine göre ölüm aylığına hak kazanması halinde, müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre hesaplanacak aylıkları, bu Kanunun 32 nci, 34 üncü ve 37 nci maddelerine göre ödenir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi olup bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında sigortalılığı bulunmayanların borçlandığı, ihya ettiği hizmetleri ile birlikte bu Kanuna göre aylığa hak kazanmaları ve müracaat etmeleri halinde, bu maddeye göre borçlandığı ve ihya ettiği hizmetlerine ait paranın ödendiği tarihi takip eden ay başından itibaren kendilerine bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre hesaplanarak aylık bağlanır. Hak sahipleri hakkında bu fıkra hükmü uygulanmak suretiyle aylığa hak kazandıklarında hesaplanan aylıkları, bu Kanunun 32 nci, 34 üncü ve 37 nci maddelerine göre ödenir. Ancak bu süreler emeklilik ikramiyesinde nazara alınmaz.

Kesenek veya toptan ödemeleri zamanaşımına uğramış olması nedeniyle hizmetleri tasfiye edilmiş olanların, tasfiye edilmiş süreleri bu Kanuna göre birleştirilecek hizmetlerden kabul edilir.

Personel mevzuatına göre almış oldukları disiplin cezası sonucu 23/4/1999 tarihi ile 14/2/2005 tarihleri arasında memuriyetleri sona erenlerden, 22/6/2006 tarihli ve 5525 sayılı Kanun uyarınca haklarında verilmiş disiplin cezaları bütün sonuçları ile ortadan kaldırılanların, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 30/6/2011 tarihine kadar Kuruma müracaatları halinde, görevlerinden ayrıldıkları tarih ile göreve başladıkları tarih arasındaki prim veya kesenek ödenmemiş süreleri, istekleri halinde, görevlerinden ayrıldıkları derece ve kademelerine prim veya kesenek ödenmemiş veya borçlanmak istedikleri sürenin her üç yılına bir derece ve her yılına bir kademe verilmek ve öğrenim durumları itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 nci maddesindeki yükselebilecekleri dereceleri geçmemek üzere tespit edilecek derece, kademe ve ek göstergeleri ile emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait tüm unsurların toplamının müracaat tarihinde yürürlükte olan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar esas alınarak, yine o tarihteki kesenek ve karşılık oranları

borçlandırılmak suretiyle hizmetten sayılır. Bundan doğacak borç tutarının tamamı borcun tebliğ edildiği tarihten itibaren 31/12/2014 tarihine kadar kendileri tarafından eşit taksitlerle veya defaten ödenir.

(Ek f?kra: 4/7/2012-6353/85 md.) ?ç güvenlik veya istihbarat görevi ifa eden kamu kurum ve kurulu?lar?nca yerine getirilen uçu? veya dal?? hizmetleri s?ras?nda, uçu?un havadaki ve yerdeki veya dalg?çl???n çe?itli sebep ve tesiri ile malul olanlar ile hayat?n?kaybedenler hakk?nda 5434 say?l? Kanunun mülga 64 üncü maddesi hükümleri aynen uygulan?r.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA